

Művészi értékű, bízható reményekre jogosító munkák

a Szegedi Pedagógiai Főiskola rajzkiállító sán

Az esztétikai élvezetet mindig megsokszorozza számunkra, ha a szívet nemcsak ösztönösen felfogjuk, hanem értelmünkkel is magunkévá tesszük. Erre jó lehetőséget nyújtott a Szegedi Pedagógiai Főiskola tanuló, leendő fiatal rajztanárak kiállításán bemutatott dícséretes munkája Aki megtekintette a főiskola rajztanszékének két napig tartó kis házi tárlatát, a lelkes és szorgalmas dolgozatok révén tanúja lehetett, az ott végző hallgatók szakmai-művészi kibontakozása érzelmi és értelmi folyamatának, a térben való logikus gondolkodás szisztematikus elsajátításának.

A első évesek a kezdeti lépést jelentő választékos betűírásaikat, majd az ebből kifejlődő illusztrációval ellátott művészi igényű könyvcímlepeket mutatták be. Ezzel párhuzamosan a színnel rajzolt vagy színpázzal festett fej- és mozdulat-tanulmányokat, valamint a tapasztalati táblákon körbe eső tanulmányaikat láthatjuk. A csinos kollekció közül Erdős, Halász és Kállay rajztanár-jelölték munkái tűntek ki.

A második- és harmadévesek rajzai és festményei azt tükrözték, hogy a felsőbb-hallgatók feladatát már döntően a színes ábrázolás, a jelenségek képpé való formálása tölti be. A táj és a figura ezúttal szorosan együtt, szerves összekapcsolásban jelentkezik. Derűs, vidám színekkel létrehozott szobabelsők, csendéletek, tájak, sőt nagy felkészültséget követelő vászonra festett figurális-kompozíciók díszítették a felsőbbek termét. Ezek között is néhány meglepően szép, művészi értékű, bízható reményekre jogosító kimagasló munkát találhattunk. Ilyenek voltak a másodéves Dér és Lőránt, valamint a harmadéves Papp és Zombory főiskolai hallgatók legjobb képei.

Ha meggondoljuk azt, hogy általános iskoláinkban országsszerte 80 százalékban nincs szakképzett rajztanár, akkor nyilván még fokozottabban tudjuk értékelni azt a munkát, melyet a Szegedi Pedagógiai Főiskola rajztanszékének tantervi és tanítványai ebben az évben közös erővel sikeresen kifejtettek. A főiskolán vég-

zett kitűnően képzett fiatal rajztanárak továbbadják majd tudásukat az általános iskola V-VIII. osztályos növendékeinek. A szép felismertetésén és megszerettetésén kívül megtanítják az ipar és egyéb területekre kikerülő ifjúságot a térben való logikus gondolkodás alapvetően fontos követelményére, mely nagyban elősegíti szakmai ismeretük átfogó jellegű elsajátítását. Rajzpedagógiai munkásságuk mellett pedig a legtehetősebb rajztanárak, a vidéki képzőművészeti utánpótlás nélkülözhetetlen biztosítékai, a legfiatalabb magyar festő-generáció értékes helyi tagjai válnak. Ezért hangsúlyozottan fontosnak tartjuk a legkiválóbb eredménnyel most végző fiatal rajztanárak Szegeden való elhelyeztetését.

SZELESI ZOLTÁN

Ipari tanulóknak lehet jelentkezni kőműves és ács szakmába

Az általános iskola nyolcadik osztályát végzett fiatalok, akik szeptember 1-ig betöltik életük 15. évét és iskolai tanulmányokat nem folytatnak, szakmai továbbképzésben nem vesznek részt, előnyös feltételekkel sajátíthatják el a kőműves és ács szakmát. Az elméleti és gyakorlati oktatást a szegedi Ipari Tanuló Intézet végzi. A tanulmányi idő két évig tart, s a tanulók a tanulmányi eredménytől függően havi 120-340 forint ösztöndíjban részesülhetnek.

Megkezdődött a kedvezményes utazásra jogosító vásárigazolványok árusítása

A május 23-án nyíló budapesti ipari vásár hazai és külföldi látogató közönsége utazási kedvezményben részesül. A MÁV és a MÁHART 50 százalékos, a MÁVAUT 25 százalékos és a MÁLEV 20 százalékos kedvezményt engedélyez. A kedvezmények igénybevételehez szükséges vásárigazolványok árusítását országsszerte megkezdtek. Váltképp a MÁV majdnem minden jegypénztárában az IBUSZ valamennyi fiókjában és kirendeltségében és országban mintegy 1500 városi és községi tanácsnál, a vásárigazolvány alapján igénybevehető menetdíjkedvezmények május 20-tól érvényesek.

Konzervhetek

az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat áruátlában. Olcsó szilvakészítmények. Zöldborsó és zöldbab konzervek, lecsók. Gyümölcsborok, olcsó marhahús-konzervek. Most vegyen konzervet! x

Nyugdíjasokat búcsúztattak az egyetemen

Hangulatos, családias és megható ünnepséget rendezett hétfőn reggel a Tudományegyetem háziműhelyében az egyetemi szakszervezet és állami vezetés. Két idős dolgozó között elmonkátársaitól, két munkában megöszült embert köszöntött a kis ünnepség.

Herczeg Ferenc gazdasági rektorhelyettes nyitotta meg a kis ünnepséget. A párt-szervezet nevében Danyi Dező, a szakszervezet nevében Ördög Pirok, a műhely nevében Endrődi János műhelyvezető méltatták Varró Kálmán és Kovács Antal példamutató életét. Dobó István a munkatársak nevében beszélt és átnyújtotta a dolgozókat ajándékat a két ünnepeltnek, akik egyébként az egyetemről pénzügyi támogatást és elismerő levelet is kaptak.

Az üdvözlő szavakra Varró Kálmán elvtárs válaszolt. Varró elvtárs 78 éves, 54 éve szervezett munkás és párttag. Jelenleg is részt vesz a pártmunkában, nevelti, ösztönzi a fiatalokat. Az a közel öt és fél évtized, amit a magyar munkásmozgalom harcaiban el-

töltött, gazdag tapasztalatokkal ajándékozta meg őt. Varró elvtárs nem zárja magába ezeket a tapasztalatokat. Ezen a kis ünnepségen is szót róluk. Elmondotta, hogy 1904-ben, mikor Szegedre került, a legjobb szegedi műhelyekben is 12-14 óra volt a munkaidő, a vásározó kisiparosoknál pedig még több. A munkabérek rendkívül alacsonyak voltak: ezekben az években a kisiparban alkalmazott munkások soraiban is évről évre föllángoltak a sztrájkok. Üdülésről, egészségujuttatásokról, orvosi ellátásról, fizetéses szabadságról, táppénzről, nyugdíjról szó sem lehetett.

A fiatalok — jelentette ki Varró elvtárs — akik azt szokták mondani, hogy mindez, amit a népi demokrátiás rend számukra biztosít — jár, gondolják meg, hogy sok évtizedes harcok eredménye az, ahogyan a munkásság ma élhet. Gondolják meg ezt és úgy éljenek, hogy hűek legyenek a harcok emlékéhez és hűek legyenek önmagukhoz is a mai élet építésében és megvédésében.

Három felvonásos mesejátékok — úttörők előadásában

Ebben az iskolai évben minden korábbi megelőzve megéltünk iskoláinkban az úttörők között a kulturális munka. Számos sikerült előadást rendeztek Szeged különböző általános iskolái és ezek során olyan igényes bemutatókra is sor került, mint egy-egy háromfelvonásos mesejáték. Vasárnap a szegedi közönség tanúja lehetett több helyen is, hogy a legfiatalabb kultúrunkások, tanáraik és a szülők támogatásával nemcsak alkalmi műsorok produkálására képesek, hanem van erejük és tehetségük a hosszú és kitartó munkát igénylő vállalkozásokhoz is.

Erdős János — a Kenderfonógyárban

Nemcsak a belvárosi iskolák úttörői mutatták meg tehetségüket, hanem a munkáskerületi kisiskolások is. A petőfitelepi II. számú iskolában hosszú készülődés és nagyarányú összefogás után nemrég mutatták be Gáli József: Erdős János című mesejátékát, amelyben hatvankét szereplő lépett fel. A petőfitelepi bemutató után vasárnap délután a Kenderfonógyár kultúrtermében szerepeltek a kis színészek. Vállalkozásukhoz nagyon sok segítséget kaptak a Hazafias Népfőnt II. kerületi bizottságtól, amely végleg árusítására is vállalkozott. A Kenderfonógyár díjtanul bocsátotta rendelkezésükre kultúrtermét előadásukhoz. Több tucat szülő szabta és varrta a mesés kosztümöket Czuth Béláné tanárnő segítségével. Haász Mária magyarszakos tanárnő egész délutánokat áldozott a mesejáték betanítására és rendezésére. A kis színészek — Eiler Lajos, Bába Ilona, Balogi Kálmán, Hegedűs István, Szlabek Béla, Szárits Györgyi, Kenderusz László és a többiek — ugyanolyan lelkiismeretességgel készültek az előadásra, mint ahogyan a napi leckét végzik.

A szülők, tanárok és tanulók összefogása természetesen sikert hozott. Kétszáz néző tapsolt ösztönt vasárnap délután is az erdei tündéreknek, manóknak és a mese más hőseinek.

Száznovlevan úttörő a színpadon

Lázás izgalom töltötte be a Pedagógiai Főiskola gyakorló iskoláját az elmúlt hetekben. A tanítási idő be-

fejeztével a gyerekek átváltak királyfivá, tündérré, démonná, apróddá, aggasztóvá, vagy öreg anyókává, ahogyan szerepük éppen megkívánta. Mások csárdást, roptak, a Krumplicskát tanulták, vagy a holland népi tánc sajátos mozdulataival ismerkedtek. Száznovlevan gyerekek készült vasárnapra, Iréna Ruzickova csehszlovák író Csipkerózsika című tancos mesejátékának bemutatójára.

A mamák sem pihentek: jelmeztervezőkké, varrónők-ké változtak és valódi kis remekművet készítettek a bemutatóra.

A sok hetes előkészítő munka szép sikert hozott a bemutató. A jelenlevők jóízű kacagása, a sok taps bizonyított arról. Hogy kik tetszettek legjobban, nehéz eldönteni, mert Patkós Zsuzsán épp úgy kacagtak a jelenlevők, mint Hika Ildikón. Róbert Ágnesről, a kis Csipkerózsikáról csak annyit: ilyenek képzeltük el a mese alapján az elátkozott kis királykisasszonyt. A három megmótt királyfi Pál-völgyi Zsuzsa, Pálkás Vera és Berta Éva volt. Dobó Ágnes, Csupaszi királyfi jószágával az első percben meghódította a szívet. Vele együtt harcoltak a gonosz tündér ellen, akit Czabó Erzsike alakított igen ügyesen. Nem lehet megelégedezni a kis mesetündérrel, Geréb Annáról sem, aki bájosan ismertette a mesét. Mindegyik kis szereplő, akiknek nevét itt nem is tudjuk felsorolni, bájos, elragadó volt.

A bemutató sikere után a nagy érdeklődésre való tekintettel a Csipkerózsika előadását ma délután megismétlik a Petőfi Sándor Vasutas Művelődési Otthonban.

Honfoglaláskori temetőt tártak fel a vásárhelyi határban

Már az elmúlt évben találtak három sírt a vásárhelyi szigetben és az elmúlt napokban a Tornyai Múzeum hozzalátott a további sírok feltárásához. Egy 10-11. századbéli temető tizenkét sírját tárták fel, ahová a szláv őslakosság temetkezett. A legutolsó sírban a csontváz lábánál lókoponyát találtak szerszámmal, ami azt mutatja, hogy ide már a honfoglaló magyarok is temetkeztek.

A könnyűzenei filharmóniai hangversenyt vidám arcok lelkesen tapsolták

Szerencsés gondolat volt, s a béke és barátság hónapjának kulturális programjában igazi közönségikert aratott a Bartók Béla Szimfonikus Zenekar népszerű műsora könnyűzenei matinéja a Szegedi Nemzeti Színházban. Az ilyen hangverseny művészi színvonalával kettős célt szolgál: a közönség nemes szórakozását, valódi vasárnapi pihenőbe illő, üdítő muzsikát s egyben a »könnyű zenének« a »komoly« zenével való egyenrangúsítását, amely a zenekari tállás frissességét és hangulatát túl a most hallott műsor tartalmasságával lepett meg. Vaszy Viktornak minden képessége megvan ahhoz, hogy szívéhez köti, kitűnő zenekart felvillanyozza, s belőlük virtuóz csúcsteljesítményt csíholjon ki. Ezúttal

őre is átragadt a jókedő s szívesen újrázott, mert a ritmus és a színek kavargó orgája nyilván a karmestert sem hagyta ki búvköréből. Tudjuk, hogy a színház minden idegszálával a jövő vasárnapi Bűvös vadász bemutatójára készül, s így nyílt titok, hogy nem sok idő maradt erre a zenekari koncertre. Dícséretet szolgát a színház talán legerősebben igénybe vett, minden szólamában egyformán magas színvonalat nyújtó együttesnek, hogy ennek ellenére hibátlan összjátékkal, finoman és a tánczenekari hangzás szimfonikus emelt formájával állta meg a helyét a zenekari »akna« helyett a színpadon. Szeged büszke lehet zenekarára, amelyet csupán a vonóskarnál kell létszámban emelni ahhoz, hogy a fővárosi ézenekarokkal versenyhessen.

A megye legjobb kisipari tanulói

Vasárnap eldőlt a fodrász szakmában is, hogy ki a megye legjobb kisipari tanulója. Ezzel be is fejeződött a kisipari szövetkezetek májusi megyei iparitáuló-versenye, melyet három szakmában rendeztek meg. A szabó iparban első lett Sepsei Erzsébet, a szegedi, első ktsz tanulója, a második pedig a hódmezővásárhelyi Kórsós Ernő. A cipész-tanulók közül Fodor István, a szegedi Április 4. ktsz tanulója bizonyult a legjobbnak a csongrádi László Sándor előtt. Fodrászatban mindkét első helyezett szegedi, első Simon Éva és a második Olasz Zsuzsanna.

A három szakma két-két legjobb iparitáulóját május 30-án és 31-én Budapesten résztvesz az országos iparitáuló-versenyen.

A műsort Ernst Fischer »Az Alpoktól délre« című, ragyogóan meghangszerelt, áradó dallamokban bővelkedő, szellemes és színporkázó, négyteteles szvitjével kezdték. Ez a zene valóban lebilincselő formájában és az intim zenei szépségeket a táncforgatag patogó ritmusával változatos, művészkézre valló építésmódjában. A jól sikerült előadásból a 11. tétel tökéletes rajzát és koloritját kell kiemelniünk. Addinsell »Városi koncert«-je a háborúban oly sokat szenvedett lengyel főváros szomorúságát éneklő Rachmaninoffra emlékeztető, dagályosan romantikus zongoraszólomával és kontraszt-szegényebb zenekarával. A zongoraszólómot Borsay Pál pécsi zongoraművész játszott teljes erőbedobással. A jó képességű zongorista azonban csak Gershwin »Kék rapszódia«-ban jutott hálás, nagyszabású feladathoz, amelyet muzikális és technikai könnyedséggel oldott meg. Jelentős része volt abban, hogy a szinte klasszikus Gerschwin-mű zárórészét megismételték.

A műsorból sajnálatosan kimaradt Ravel: Bolero helyett még egy remek hangulatfestő Gerschwin-számot, az »Egy amerikai Párizsban« című szimfonikus képet hallottuk, mint a legkiemelkedőbb amerikai zeneszerző raffinnált hanghatásokban tobzódo, szinte vizuálisan lebilincselő, de az európai Honegger »Pacificque 231«-e nélkül el sem képzelhető, gépszírá, a világ város zajos utcai kavargásában daloló alkotását.

A siker itt érkezett a forrpontig. Szatmári Géza

Igy is lehet...

Követésre méltó figyelmességet vezettek be az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat 13-as számú áruátlájának dolgozói. Az Ecsetgyár nem messze van az üzlettől, és hogy a dolgozó asszonyok bevásárlását megkönnyítsék, a megrendelt árut a gyárba szállítják. A háziaszónnyok otthon felírják papírra mit akarnak aznap vásárolni a boltban. A kis cédulákat reggel leadják az üzem portánál, az árua dolgozói elviszik azokat, délelőtti elkészítik a megrendeléseket és nagy kosarakba, szatyrokba pakolva átvisszik az üzembe. A vállalat egy kis helyiséget bocsátott rendelkezésükre, ahol kipakolhatják az árukat és itt a dolgozók ebéd idő alatt megmíphatják a kért árucikkeket az árua alkalmazottjától. Nem kell tehát munka végeztével még órákat tölteni a bevásárlással. Az árua dolgozói a megrendelt árucikkeken kívül visznek el olcsó polgolt kicsomagolva, száradvizet, hogy ezeket is helyben megkaphassák a dolgozók, ha éppen ebéd után megkívánják.

Szokatlanul nagy vásárt bonyolítottak le vasárnap Szegeden

— Nagyon régen nem láttunk már ilyen nagy vásárt — ez volt vasárnap azoknak az embereknek a véleménye, akik nemcsak a Marx téren, hanem kint a rókusai állatvásártéren is széttekintettek.

A vásár képe is híven tükrözte: mennyire meg-növekedett a parasztságunk termelési, állattenyésztési kedve,

s azt is meg lehetett állapítani, hogy a falusi, tanyai parasztberek nincsenek pénz dolgból szűken.

A korábbi vásárokhöz képest meglepően növekedett a szarvasmarha-felhajtás is.

A vásárt figyelő statisztikusok szerint tenyészmarháiból, üszökből, vágómarhafélésekből összesen 590-et hajtottak fel, s a legnagyobb részüket jó áron cserélt gazdát. A tenyésztésre alkalmas tehénenként átlag 5800-8000 forint között mozgott, azonban nem volt ritkaság a 8000 forintos tehén sem. Ló is volt eladó, méghozzá nem is kevés: 708 kancát, herélt lovat, csikót vezettek fel. Legjobban az igásállatoknak, a fiatalabb herélt lovaknak érték meg az árát. Átlagosan ötezer forintért

keltek el darabonként. Az erősebb csikók 2800-3000 forint között cseréltek gazdát, a kancacsikók ára is háromezer forint felett mozgott.

Az állatvásárok közül a legnagyobb a sertésvásár volt.

Összesen 3620 malacot, tenyésztesre, hizlalásra alkalmas süldőt és kocát hoztak eladásra a szegedi és a Szeged vidéki sertésenyésztő gazdák. A nagy felhozatalra való tekintettel túr-

hető áron adták a sertéseket. Az anyakocák ára átlag 800, a közepes süldők ára 720 forint volt, a korasabb, hiznivaló disznók ára pedig 1100 forint körül mozgott. Hoztak a vásárra hízott sertéseket is. Átlagosan 13 forintért vették meg őket kilóra. Birkából, s bárányokból 805 darabot hoztak a vásárra. 650 forintért már szép anyajuhot lehetett vágásolni, s a választási bárányok általában 150 forintért keltek el.

Népszámlálás a Szovjetunióban

A Szovjetunió Minisztertanácsa rendelete értelmében 1959-ben az ország egész területén népszámlálást rendeznek. Ez a népszámlálás a Szovjetunió történetében a negyedik lesz. Az első népszámlálást 1920-ban, a másodikat 1926-ban, a harmadikat pedig 1939-ben tartották.

Azóta csaknem húsz év telt el, s nyilvánvaló, hogy az új népszámlálás tükrözni fogja azt az új hatalmas gazdasági és társadalmi fejlődést, amely a Szovjetunióban a második világháború befejezése óta végbement.

Az életszínvonal emelkedését bizonyos tekintetben jellemző halálozási és születési statisztikából érdekes adatokat közöl a Pravda. A Szovjetunióban a halálozás mutatószámai ma már jelentősen alacsonyabbak, mint Angliában, az Amerikai Egyesült Államokban, Nyugat-Németországban vagy Franciaországban, a születések száma pedig jóval ez országok számai felett van. A szovjet emberek átlagos életkora a forradalom előtti 37 évről 67 évre emelkedett.